

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ МНС України

08 жовтня 2012 року № 1243

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

26 жовтня 2012 р. за № 1803/22115

ПРАВИЛА

пожежної безпеки для спортивних будинків та споруд

I. Загальні положення

1.1. Ці Правила встановлюють вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки, яких необхідно дотримуватися під час експлуатації спортивних будинків та споруд, а також під час проведення спортивних заходів міжнародного, державного та регіонального рівнів, і є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та інших осіб, які беруть у них безпосередню участь.

1.2. Ці Правила розроблено на підставі вимог статті 4 Закону України „Про пожежну безпеку” та підпункту 42 пункту 4 Положення про Міністерство надзвичайних ситуацій України, затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року № 402, Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з

футболу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2010 року № 357, та Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

1.3. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

елінг – крита або відкрита споруда (приміщення) на березі моря, річки, озера, обладнана для стоянки або ремонту суден та зберігання інвентарю;

обслуговувальний персонал – особи, які пройшли відповідну підготовку з питань пожежної безпеки та виконують допоміжні функції з підтримання порядку і пожежної безпеки в спортивній споруді (будинку) під час проведення спортивного заходу і ознайомлені з порядком дій у разі виникнення пожежі чи іншої надзвичайної ситуації;

план евакуації під час пожежі у спортивних спорудах - документ, у якому вказано евакуаційні шляхи та виходи, визначено осіб, які мають право приводити систему оповіщення про пожежу в дію, та правила поведінки людей (учасників спортивного заходу, вболівальників), а також порядок і послідовність дій власників спортивних споруд, організаторів спортивного заходу, працівників спортивної споруди, обслуговувального персоналу в разі виникнення пожежі;

протипожежний режим – комплекс установлених норм поведінки людей, правил виконання робіт та експлуатації об'єкта, спрямованих на забезпечення його пожежної безпеки;

спеціально відведене місце – територія чи приміщення, які на момент проведення спортивного заходу мають відповідне облаштування для тимчасового (разового) проведення спортивного заходу;

спортивний будинок – будівля, яка призначена для фізкультурно-оздоровчої та/або спортивної діяльності і відповідає встановленим вимогам безпеки учасників та глядачів (спортивні корпуси та комплекси, криті тири для кульової стрільби, ковзанки із штучним льодом, басейни, приміщення для спортивних занять);

спортивна споруда – нерухоме майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом;

спортивний комплекс – група спортивних корпусів (можливо разом із відкритими площинними спорудами), об'єднаних спільною територією;

спортивний корпус – будинок, у якому розміщується один або декілька спортивних залів із допоміжними приміщеннями;

учасники спортивних заходів – організатори, спортсмени, судді, тренери, які беруть безпосередню участь у спортивному заході.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про фізичну культуру і спорт».

1.4. Пожежна безпека спортивних будинків та споруд повинна забезпечуватися шляхом проведення організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на попередження виникнення, недопущення поширення та успішного гасіння пожежі, забезпечення безпеки людей, створення умов для безпечної евакуації людей у разі виникнення пожежі, швидкого виклику підрозділів МНС України та зниження можливих майнових утрат.

1.5. Забезпечення пожежної безпеки спортивних будинків та споруд покладається на їх керівників і уповноважених ними осіб.

Відповідальними за дотримання вимог пожежної безпеки під час проведення спортивних, культурно-видовищних та інших заходів, які не пов'язані з проведенням спортивних заходів, крім керівників (власників), є також організатори цих заходів.

Відповідальні особи за дотримання вимог пожежної безпеки в орендованих приміщеннях повинні обумовлюватися у договорах оренди (суборенди).

Під час проведення тренувань, занять з фізичної культури, репетицій у спортивних будинках та спорудах відповідальними за дотримання вимог пожежної безпеки членами команд, груп, спортивних колективів є тренери, викладачі та керівники колективів, яких визначено відповідними наказами.

1.6. Для кожного спортивного будинку та споруди розробляється інструкція щодо дотримання вимог пожежної безпеки, яка затверджується керівником спортивної споруди (будинку).

Вимоги щодо пожежної безпеки під час проведення спортивних заходів, які проводяться у спеціально відведених місцях, визначаються положенням про проведення спортивного заходу, яке розробляється та затверджується організатором спортивного заходу.

1.7. Усі види протипожежної техніки та протипожежного устаткування, які використовують у спортивних будинках та спорудах для запобігання та гасіння пожеж, повинні мати сертифікат відповідності або свідоцтво про визнання відповідності.

II. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки

2.1. Забезпечення пожежної безпеки спортивних будинків та споруд є обов'язком керівника (власника) та працівників спортивної споруди або будинку. Під час проведення спортивного заходу міжнародного або державного рівня забезпечення пожежної безпеки додатково покладається на організаторів та залучений обслуговувальний персонал спортивного заходу.

2.2. Наказом керівника (власника) спортивного будинку або споруди призначаються відповідальні особи:

за дотримання вимог пожежної безпеки в цілому по спортивній споруді або будинку;

за утримання у справному стані технологічного та інженерного устаткування і засобів протипожежного захисту з визначенням обов'язків відповідальної особи;

за дотримання вимог пожежної безпеки для окремого спортивного корпусу чи спортивного комплексу додатково призначається відповідальна особа.

Обов'язки відповідальних осіб відображаються у відповідних посадових документах (функціональні обов'язки, посадові інструкції, положення тощо).

2.3. Керівник (власник) спортивної споруди (будинку) або уповноважена ним особа зобов'язаний(а):

розробляти і затверджувати положення, накази, інструкції щодо забезпечення пожежної безпеки у спортивних будинках та спорудах, здійснювати постійний контроль за їх дотриманням;

забезпечувати виконання вимог цих Правил та інших нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки працівниками спортивних будинків та споруд, обслуговувальним персоналом та учасниками спортивних заходів;

встановлювати відповідний протипожежний режим у спортивному будинку або споруді, контролювати його дотримання, вживати заходів щодо своєчасного виконання вимог приписів і постанов органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, своєчасно реагувати на факти порушень правил пожежної безпеки;

організовувати проведення протипожежного інструктажу та спеціальне навчання із працівниками спортивного будинку, споруди;

організовувати розроблення планів евакуації людей, матеріальних цінностей і тварин (для споруд кінного спорту) на випадок виникнення пожежі та практичне відпрацювання таких планів;

забезпечувати оснащення спортивних будинків і споруд первинними засобами пожежогасіння, знаками безпеки;

утримувати у справному стані та не допускати використання не за призначенням систем протипожежного захисту;

утримувати в належному стані евакуаційні шляхи та виходи;

під час проведення спортивного заходу забезпечувати взаємодію з організаторами заходу та підрозділами МНС України.

2.4. Обов'язки організатора спортивного заходу щодо забезпечення пожежної безпеки:

дотримуватися вимог цих Правил;

узгоджувати перед проведенням спортивного заходу та надавати необхідну інформацію органу державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки про місце, час, очікувану кількість учасників, глядачів спортивного заходу, програму, регламент заходу;

ознайомлювати учасників спортивних заходів з установленими вимогами пожежної безпеки;

контролювати дотримання учасниками спортивного заходу вимог пожежної безпеки під час підготовки, тренувань та проведення спортивного заходу;

перед початком спортивного заходу забезпечувати проведення додаткових інструктажів з питань пожежної безпеки із залученим обслуговувальним персоналом та іншими особами, задіяними під час його проведення;

контролювати розміщення глядачів на трибунах та не допускати заповнення трибун понад установлену норму;

інформувати глядачів про необхідність дотримання правил пожежної безпеки, порядок евакуації у випадку надзвичайної ситуації та заходи пожежної безпеки;

знати порядок взаємодії з керівником спортивної споруди (будинку) або уповноваженою ним особою та підрозділами МНС України;

після закінчення спортивного заходу перевіряти стан спортивної споруди (будинку), спеціально відведеного місця, де проводився спортивний захід, та забезпечувати належний протипожежний режим.

2.5. Обов'язки учасників та глядачів спортивного заходу щодо забезпечення пожежної безпеки:

виконувати вимоги пожежної безпеки;

у разі виникнення пожежі виконувати розпорядження керівника гасіння пожежі, працівників спортивної споруди або будинку та обслуговувального персоналу спортивного заходу.

2.6. Для кожного спортивного будинку або споруди установлюється відповідний протипожежний режим, у тому числі визначаються:

порядок застосування відкритого вогню, побутових нагрівальних приладів;

порядок проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт (у тому числі зварювальних);

правила проїзду та стоянки транспортних засобів, у тому числі пожежних автомобілів;

місця для зберігання спортивної техніки, інвентарю та збірно-розбірних конструкцій спортивних залів, рингів тощо;

порядок відключення від мережі електрообладнання у разі пожежі;

порядок огляду й зачинення спортивних будинків та споруд після проведення спортивних заходів;

місця для куріння;

порядок проходження навчання й перевірки знань з питань пожежної безпеки, що визначено у пункті 2.7 цього розділу, а також проведення з працівниками протипожежних інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення та проведення практичних занять щодо опрацювання планів евакуації;

порядок прибирання промасленого спецодягу та ганчір'я, приміщень для технічного обслуговування спортивної автотехніки;

порядок організації експлуатації і обслуговування наявних технічних засобів протипожежного захисту (протипожежного водопостачання, насосних станцій, систем пожежної сигналізації, автоматичного пожежогасіння, системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей, систему димовидалення, вогнегасників тощо);

порядок проведення планово-попереджувальних ремонтів та огледів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного та іншого обладнання;

порядок взаємодії з підрозділами МНС України;

дії працівників у разі виявлення пожежі.

2.7. Криті спортивні споруди на 800 і більше місць, відкриті спортивні споруди з трибунами на 1000 осіб і більше (з приміщеннями під трибунами) перед кожним відкриттям сезону повинні бути перевірені на предмет відповідності вимогам пожежної безпеки й прийняті міжвідомчими комісіями, утворюваними органами місцевого самоврядування.

2.8. З кожним працівником спортивного будинку чи споруди проводяться інструктажі з питань пожежної безпеки відповідно до вимог Типового положення про інструктажі, спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України, затвердженого наказом МНС України від 29 вересня 2003 року № 368, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 грудня 2003 року за № 1148/8469.

Особи, посади яких визначено в Переліку посад, при призначенні на які особи зобов'язані проходити навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки, та порядок їх організації, затвердженому наказом МНС України від 29 вересня 2003 року № 368, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 11 грудня 2003 року за № 1147/8468, проходять спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Запис про проведення інструктажів та спеціальних навчань з питань пожежної безпеки повинен вноситися у відповідний журнал.

2.9. Для кожного спортивного будинку та споруди розробляються і вивішуються на видимих місцях і шляхах евакуації плани (схеми) евакуації людей на випадок пожежі. Крім цього, до плану (схеми) евакуації людей повинна додаватися інструкція, що визначає дії працівників спортивної споруди (будинку) щодо забезпечення безпечної та своєчасної евакуації людей у разі виникнення пожежі, за якою не рідше одного разу на півроку проводяться практичні заняття для всіх працівників спортивної споруди (будинку). Про проведення практичних занять з працівниками спортивної споруди (будинку) вноситься запис у відповідний журнал.

Вимоги до складання плану евакуації людей із спортивних будинків та споруд на випадок пожежі наведено в додатку 1 до цих Правил.

2.10. Організатори спортивних та інших заходів виділяють на трибунах окремі місця для осіб з обмеженими фізичними можливостями з урахуванням можливості своєчасної та самостійної їх евакуації у випадку надзвичайної ситуації без застосування стаціонарних механічних засобів транспортування

людей (ліфти, ескалатори, травелатори). Для надання допомоги таким особам виділяються окремі особи з числа працівників спортивної споруди (будинку) або обслуговувального персоналу спортивного заходу, які мають відповідну підготовку.

2.11. Спортивні будинки та споруди обладнуються первинними засобами пожежогасіння відповідно до Вимог щодо оснащення спортивних будинків та споруд первинними засобами пожежогасіння, що наведені в додатку 2 до цих Правил.

2.12. Під час проведення вогневих та інших ремонтно-монтажних робіт у спортивних будинках та спорудах повинні вживатися заходи, які унеможливають виникнення пожежі, та дотримуватися вимоги глави 8 Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

2.13. У спортивних будинках та спорудах можуть створюватися добровільні пожежні дружини (команди) та пожежно-технічні комісії. Порядок створення добровільних пожежних дружин (команд) та пожежно-технічних комісій визначається Положенням про добровільну пожежну дружину (команду), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2009 року № 136, та Типовим положенням про пожежно-технічну комісію, затвердженим наказом МНС України від 20 травня 2009 року № 347, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20 липня 2009 року за № 658/16674.

У разі створення добровільних пожежних дружин (команд) необхідно враховувати вимоги наказу МНС України від 24 грудня 2009 року № 882 «Про затвердження Інструкції про порядок створення та організацію діяльності добровільної пожежної дружини (команди)», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 лютого 2010 року за № 171/17466.

III. Вимоги пожежної безпеки щодо утримання території

3.1. При в'їзді на територію спортивного будинку чи споруди встановлюються схеми проїзду пожежних автомобілів, на яких зазначаються місця розміщення спортивних будинків (споруд), зовнішні виходи з них, шляхи руху глядачів, пожежні гідранти (водойми) тощо.

На території спортивного будинку (споруди) встановлюються покажчики розміщення первинних засобів пожежогасіння, пожежних водойм, пожежних гідрантів.

3.2. Ворота в'їздів (виїздів) на територію спортивної споруди (будинку) з прилеглих доріг загального користування повинні утримуватись у справному стані. Ворота (двері) входів (виходів) на територію спортивних будинків та споруд повинні мати можливість відкривання в обох напрямках та у відкритому положенні не повинні перешкоджати евакуації людей. Ворота в'їздів (виїздів), що відчиняються за допомогою електроприводу, повинні мати пристрої, які дозволяють відчиняти їх вручну. У разі замикання воріт на запори, що відмикаються за допомогою ключів, такі ключі повинні зберігатися у приміщенні чергового по спортивній споруді (будинку).

3.3. Проїзди для пожежних автомобілів, у тому числі до місця безпосереднього проведення спортивного заходу, та під'їзди до спортивних будинків (споруд), пожежних гідрантів, забірних пристроїв вододжерел, пожежного обладнання повинні бути завжди вільними, узимку очищуватися від снігу та льоду. Проїзди для пожежних автомобілів повинні мати тверде покриття. У зазначених місцях для паркування автомобілів встановлюються (вивішуються) відповідні заборонні знаки.

3.4. Територія спортивних будинків та споруд, протипожежні відстані між будинками, спорудами, спортивними майданчиками тощо повинні постійно утримуватися в чистоті та систематично очищуватися від сміття та опалого листя, узимку – від снігу.

3.5. На ділянці території (майданчиках, площах) спортивної споруди, які розташовані перед входами (виходами) до спортивних будинків та споруд, забороняється облаштовувати її для стоянки автотранспорту або розташовувати

споруди, які можуть створювати перешкоди для руху людей під час проведення спортивного заходу.

3.6. Про закриття окремих ділянок доріг і проїздів для їх ремонту або з інших причин, що перешкоджають проїзду пожежних автомобілів, необхідно завчасно письмово повідомляти підрозділи МНС України.

Ремонтні роботи на проїзних частинах і пішохідних доріжках необхідно проводити до відкриття спортивного заходу або в період підготовки будинку чи споруди до проведення цього заходу.

На період ремонтних робіт на проїзних частинах у відповідних місцях встановлюються покажчики напрямку об'їзду або влаштовуються переїзди через частину дороги, що ремонтується.

3.7. Територія спортивних будинків та споруд повинна мати систему зовнішнього освітлення.

3.8. Курити на території спортивної споруди (будинку) допускається лише у спеціально відведених місцях. Місця для куріння на території спортивних споруд (будинку) обладнуються вогнегасниками, відповідними покажчиками, урнами, виготовленими з негорючих матеріалів.

3.9. Для тимчасового зберігання сміття (насипом або в тарі з негорючих матеріалів) на території спортивних будинків та споруд допускається розташовувати майданчик, який огорожується з трьох боків стінами з негорючих матеріалів заввишки не менше 1 м. Відстань від таких майданчиків до спортивних будинків, споруд і спортивних майданчиків повинна бути не менше 15 м.

3.10. На території спортивних будинків та споруд забороняється:

зберігати горючі гази, легкозаймисті рідини, горючі речовини та матеріали, кислоти і токсичні матеріали і речовини;

розводити багаття, спалювати сміття та інші горючі матеріали;

довільно зменшувати нормовану ширину доріг і проїздів для пожежних автомобілів та допускати стоянку автотранспорту на таких проїздах і влаштовувати на них тимчасові споруди, у тому числі торговельні;

забудовувати майданчики (площадки) на прилеглій ділянці території, що розташовані перед входами (виходами) спортивних споруд (будинків) та до глядацьких трибун; розташовувати на них будь-які тимчасові споруди, у тому числі торговельні; складувати будь-які матеріали, знижувати їх розрахункову ширину, збільшувати кути їх нахилу;

зменшувати мінімальні протипожежні відстані за рахунок улаштування стоянок автотранспорту, складування матеріалів, установлення тимчасових будинків та споруд (малі архітектурні форми тощо).

IV. Вимоги пожежної безпеки щодо утримання спортивних будинків та споруд

4.1. Загальні вимоги

4.1.1. Комплект ключів від усіх приміщень спортивного будинку або споруди, а також в'їзних воріт повинен постійно перебувати у приміщенні чергового персоналу (диспетчерській).

4.1.2. Приміщення спортивних будинків та споруд повинні своєчасно очищуватися від горючого сміття і постійно утримуватися в чистоті.

4.1.3. У разі реконструкції, капітального ремонту приміщень спортивних будинків та споруд, їх технічного переоснащення необхідно забезпечити виконання будівельних норм з урахуванням вимог протипожежних норм.

4.1.4. Матеріали, що використовуються для оздоблення підлоги спортивних будинків та споруд, а також матеріали, з яких виготовлені сидіння трибун, повинні мати показники пожежної небезпеки відповідно до вимог ДБН В.2.2-13-2003 «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди».

4.1.5. Зберігання спортивного інвентарю (обладнання) необхідно здійснювати в окремому приміщенні. Під час зберігання спортивного інвентарю на стелажах зазначений інвентар не повинен виступати за габарити стелажів.

4.1.6. Під час зберігання збірно-розбірних конструкцій, які застосовуються у приміщеннях спортивних будинків та споруд, їх необхідно укладати в штабелі площею не більше 100 м². Висота штабеля повинна бути не більше 2,5 м і не менше ніж на 0,5 м нижче несучих конструкцій перекриття або покриття. Ширина проходів повинна бути не менше 1 м.

4.1.7. Конструктивні елементи тимчасових сидінь трибун відкритих спортивних споруд повинні бути виготовлені з матеріалів, які мають показники пожежної небезпеки не вище, ніж горючий важкозаймистий матеріал, помірну димоутворювальну здатність відповідно до ГОСТ 12.1.044, та належати до матеріалів групи займистості В2 відповідно до ДСТУ Б.В.1.1-2.

Конструктивні елементи тимчасових сидінь трибун закритих спортивних споруд (будинків) повинні бути виготовлені з матеріалів, які мають показники пожежної небезпеки не вище, ніж важкогорючий матеріал, помірну димоутворювальну здатність, помірно небезпечні за токсичністю продукти горіння відповідно до ГОСТ 12.1.044, та належати до матеріалів групи займистості В2 відповідно до ДСТУ Б.В.1.1-2.

4.1.8. Тимчасові конструкції для сидіння глядачів, тимчасових помостів, рингів повинні надійно кріпитися до стаціонарних конструкцій спортивних споруд (будинків).

4.1.9. Стаціонарне огороження трибун для глядачів, спортивних майданчиків, сходів, що ведуть на трибуни, маршів сходових кліток повинно утримуватись в справному стані та надійно закріплюватись до будівельних конструкцій.

4.1.10. Вогнезахисні покриття після закінчення їх термінів експлуатації чи їх пошкодження необхідно поновити.

Перевірка стану вогнезахисного покриття дерев'яних і металевих конструкцій проводиться не рідше одного разу на рік зі складанням акта перевірки.

4.1.11. Роботи з вогнезахисту конструкцій повинен виконувати суб'єкт господарювання, що має ліцензію щодо надання послуг і виконання робіт

протипожежного призначення, а саме: вогнезахисне просочування (глибоке, поверхнєве) та поверхнєве вогнезахисне оброблення (фарбування, штукатурення, обмотування, облицювання).

Вогнезахисне оброблення дерев'яних конструкцій необхідно виконувати згідно з вимогами Правил з вогнезахисту, затверджених наказом МНС України від 02 липня 2007 року № 460, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24 липня 2007 року за № 849/14116.

4.1.12. Кількість та розміри евакуаційних виходів зі спортивних будівель і приміщень, їх конструктивні й планувальні рішення, умови освітленості, забезпечення незадимленості, протяжність шляхів евакуації, їх облицювання (оздоблення) повинні відповідати протипожежним вимогам будівельних норм.

4.1.13. Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватися вільними, нічим не захащуватися, а в разі виникнення пожежі забезпечувати безперешкодну евакуацію людей зі спортивних будинків та споруд.

4.1.14. Під час проведення спортивних заходів двері евакуаційних виходів повинні бути незамкнені або замикатися лише на внутрішні запори, які легко відмикаються.

4.1.15. Над евакуаційними виходами зі спортивних залів і приміщень з масовим перебуванням людей, виходами з трибун встановлюються світлові покажчики "Вихід", які підключені до мережі аварійного освітлення або мають автономне джерело живлення.

4.1.16. Пульти управління електронним табло та радіотрансляційним центром спортивних будинків та споруд розташовуються в окремому приміщенні (на спеціально відведених майданчиках). До таких приміщень (майданчиків) забезпечується вільний доступ посадових осіб підрозділів МНС України для оперативного реагування у разі виникнення або загрози виникнення надзвичайної ситуації.

Вхід у простір за електронним табло дозволяється тільки відповідним працівникам спортивної споруди (будинку), перелік яких визначено відповідним наказом керівника спортивної споруди (будинку).

4.1.17. За наявності у спортивних будинках (спорудах) фізкультурно-оздоровчих приміщень, приміщень для обстеження фізичного стану спортсменів та тих, хто займається фізкультурою, приміщень для медичного обслуговування, а також фізкультурно-рекреаційних приміщень (саун) необхідно дотримуватися вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

4.1.18. У спортивних будинках, спорудах і приміщеннях забороняється:

будувати (прибудовувати) до спортивних будинків та споруд комори, майстерні, інші будівлі та приміщення без проектної документації, погодженої у встановленому порядку;

влаштовувати турнікети в проходах для глядачів між секторами та на шляхах евакуації;

розташовувати, складувати спортивний інвентар на шляхах евакуації;

влаштовувати під трибунами та помостами приміщення будь-якого призначення, якщо це не передбачено проектною документацією;

установлювати тимчасові місця для сидіння глядачів на шляхах евакуації між рядами стаціонарних сидінь та інші пристрої, які можуть перешкоджати вільній евакуації глядачів (уболівальників);

влаштовувати тимчасові огороження окремих секторів для глядачів, у тому числі з дверима/хвіртками;

зменшувати ширину шляхів евакуації;

влаштовувати телевізійні камери в проходах між трибунами та рядами між сидіннями або в інших місцях, що можуть перешкоджати безпечній евакуації людей;

забивати, заварювати, замикати на навісні замки чи болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні виходи спортивних будинків та споруд;

зберігати горючі гази, легкозаймисті рідини, горючі речовини;

допускати стоянку автотранспорту в підтрибунному просторі спортивних споруд;

курити та використовувати відкритий вогонь, піротехнічні вироби на трибунах;

захарашувати меблями, устаткуванням та іншими предметами люки виходів до трибун спортивних будинків та споруд;

змінювати функціональне призначення приміщень та збільшувати місткість трибун без попередньої експертизи (перевірки) проектної та іншої документації відповідно до нормативних актів з пожежної безпеки;

влаштовувати майстерні та зберігати різні матеріали й обладнання у просторі за електронним табло;

влаштовувати майстерні, де використовуються горючі матеріали, а також інші господарські приміщення, суміжно з приміщеннями спортивних залів і трибунами для глядачів;

допускати заповнення трибун (місць для глядачів) людьми понад установлену норму.

4.2. Вимоги щодо утримання відкритих спортивних споруд

4.2.1. Двері та ворота, що ведуть до трибун відкритих спортивних споруд, повинні відкриватися в обох напрямках з можливістю фіксації в обох положеннях.

4.2.2. Внутрішні поверхні люків виходу до трибун відкритих спортивних споруд повинні мати оздоблення жовтого кольору.

4.2.3. Сходи трибун відкритих спортивних споруд повинні мати пристрої, що унеможливають ковзання по них.

Краї сходів трибун відкритих спортивних споруд повинні виділятися смугою жовтого кольору.

4.2.4. Забороняється на шляхах евакуації людей з відкритих спортивних споруд, у тому числі між рядами сидінь для глядачів, використовувати килимове покриття.

4.3. Вимоги щодо утримання приміщень критих спортивних будинків та споруд

4.3.1. У спортивних будинках та спорудах, крім приміщень з масовим перебуванням людей та шляхів евакуації, допускається використовувати килимові покриття з показниками пожежної небезпеки не вище ніж В2, РП2, Т2 відповідно до ДБН В.1.1-7-2002 “Пожежна безпека об’єктів будівництва”.

4.3.2. Двері горищ, технічних поверхів, вентиляційних камер, електрощитових, підвалів повинні утримуватися зачиненими. На дверях необхідно зазначати місце зберігання ключів.

4.3.3. Двері на шляхах евакуації мають відкриватися назовні у напрямку виходу з будівлі (приміщення). Допускається встановлювати двері з відкриванням усередину приміщення при одночасному перебуванні не більше 15 осіб, а також у санвузлах, балконах, лоджіях.

4.3.4. Пристрої для самозачинення та ущільнення в притулах у протипожежних дверях, а також у дверях, які повинні бути обладнані такими пристроями згідно з нормативними документами або проектом, необхідно утримувати у справному стані.

4.3.5. У приміщеннях, де перебувають глядачі і спортсмени, ґрати, що розташовані на вікнах на висоті до 2,5 м від підлоги приміщення, повинні відкриватися або розсуватися. Під час проведення спортивних заходів ґрати мають бути відчинені (зняті) або конструкція ґрат повинна передбачати можливість їх відкривання разом з вікнами.

4.3.6. У критих спортивних будинках та спорудах забороняється:

використовувати горища, технічні поверхи й приміщення під виробничі дільниці, а також для зберігання спортивного спорядження та інвентарю, устаткування, техніки та інших матеріалів;

влаштувати чи встановлювати у сходових клітках будь-які приміщення, обладнання, устаткування (у тому числі тимчасово), а також зберігати речовини та матеріали;

облицьовувати горючими матеріалами, обклеювати горючими плівковими матеріалами, у тому числі рекламною продукцією, шляхи евакуації;

установлювати пристрої, що перешкоджають нормальному зачиненню протипожежних дверей (та інших дверей, які обладнані пристроями для самозачинення), та знімати пристрої для їх самозачинення;

влаштувати житлові приміщення і допускати проживання в них людей (за винятком спеціально передбачених випадків).

V. Вимоги пожежної безпеки щодо утримання приміщень спортивних будинків та споруд спеціалізованих за окремими видами спорту

5.1. Спортивні зали

5.1.1. Зберігання спортивного інвентарю, виготовленого із застосуванням поролону й інших синтетичних матеріалів, здійснювати в спеціальних приміщеннях.

Мати з наповненням з горючого матеріалу, складені в межах залів у штабелі, повинні вкриватися тканиною з негорючого матеріалу.

5.1.2. У спортивних залах у період між тренуваннями й змаганнями, а також після їх закінчення ями для приземлення з м'яким наповненням із синтетичних та інших горючих матеріалів слід закривати щитами або тканиною з негорючого матеріалу.

5.2. Спортивні споруди (будинки) зі штучним льодом

5.2.1. У спортивних спорудах (будинках) із штучним льодом із трибунами для глядачів передбачаються стоянки льодоочисних машин (на період проведення тренувань, змагань тощо). Стоянки таких машин не повинні влаштовуватися на шляхах евакуації. Після закінчення спортивних заходів льодоочисні машини розташовуються у приміщенні, передбаченому проектом.

5.2.2. Приміщення машинних і апаратних відділень холодильних установок обладнуються не менше ніж двома справними газоаналізаторами парів холодоагенту та повинні блокуватися з припливно-витяжною вентиляцією та пристроями вимикання компресорів.

5.2.3. Балони з холодоагентом (аміаком, фреоном, етиленгліколем тощо) необхідно зберігати у спеціальних складах. Балони з холодоагентом необхідно зберігати не ближче 5 м від опалювальних приладів.

5.2.4. Необхідно встановити систематичний контроль за герметичністю компресорів і газопроводів. У разі виявлення витoku газу компресор повинен бути зупинений для усунення несправності.

За машинними приміщеннями холодильних установок відповідно до наказу закріплюється відповідальна особа, яка повинна знати порядок експлуатації компресорів, місця розташування комунікацій та їх призначення. Така особа повинна бути присутньою у спортивних спорудах (будинках) під час проведення спортивних заходів.

Обслуговування холодильних установок здійснюється особами, які мають спеціальну підготовку. Допуск їх до самостійної роботи здійснюється розпорядженням по спортивній споруді чи будинку.

5.2.5. Під час профілактичного огляду машинних і апаратних відділень холодильних установок дозволяється використовувати для освітлення переносні лампи напругою не більше 36 В у вибухозахищеному виконанні.

5.2.6. Мастильні матеріали в приміщеннях компресорних допускається зберігати в металевій тарі, яка щільно закривається в кількості, що не перевищує змінної потреби.

5.2.7. Зливання масла з апаратів необхідно проводити через маслосбірники після попереднього відсмоктування розчиненого в ньому холодоагенту. Спуск масла з маслосбірника потрібно здійснювати в посудину з водою при працюючій вентиляції.

5.2.8. У місцях можливих механічних пошкоджень трубопроводів з холодоагентом встановлюються захисні кожухи, сітки, містки тощо.

5.2.9. Для теплоізоляції трубопроводів з холодоагентом використовуються негорючі або важкогорючі матеріали згідно з ГОСТ 12.1.044-89 «Пожаровзрывоопасность веществ и материалов. Номенклатура показателей и методики их определения».

5.2.10. У спортивних будинках та спорудах із штучним льодом забороняється:

- заправлення льодоочисних машин паливом на місцях їх стоянки під час проведення спортивного заходу;

- зберігання балонів з холодоагентом у машинних відділеннях та за межами спеціального складу;

- ремонт обладнання холодильних систем, що перебуває під тиском;

- піддавання тепловому впливу балонів з холодоагентом;

- влаштування підсобних приміщень у приміщеннях машинних відділень холодильних установок;

- відігрівання трубопроводів, запірних пристроїв та іншого обладнання за допомогою відкритого вогню;

- зміна конструктивних рішень легкоскридних конструкцій.

5.3. Приміщення басейнів

5.3.1. Запаси хлору, гіпохлориду натрію, інших знезаражувальних речовин зберігаються у витратних складах, що відповідають вимогам будівельних норм і правил.

5.3.2. Для знезараження води в басейнах в окремому складському приміщенні допускається зберігати не більше двох балонів газоподібного хлору за умови відокремлення складського приміщення протипожежними перешкодами відповідно до будівельних норм.

5.3.3. На дверях хлораторних і складів зберігання знезаражувальних речовин встановлюються знаки безпеки відповідно до ДСТУ ISO 6309:2007 "Знаки безпеки. Форма та колір".

5.3.4. Приміщення для зберігання знезаражувальних речовин захищаються від потрапляння до них сонячного світла та вологи.

5.3.5. Під час зберігання знезаражувальних речовин передбачаються заходи, що унеможливають висихання розчинів, їх нагрівання до температур понад 40 С, а також контакту з кислотами та органічними речовинами.

5.3.6. Забороняється зберігання горючих матеріалів у приміщеннях підготовки та зберігання знезаражувальної речовини.

5.4. Тири

5.4.1. У приміщеннях для зберігання спортивної зброї і боєприпасів допускається у віконних прорізах влаштовувати глухі ґрати.

5.4.2. Речовини для чищення зброї зберігаються в окремих приміщеннях у металевих ящиках та в тарі, що не б'ється. Кількість таких матеріалів та речовин на робочих місцях не повинна перевищувати разової потреби.

5.4.3. У приміщеннях для чищення спортивної зброї встановлюється металевий ящик для збору промаслених матеріалів, що використовувалися для чищення зброї. Після закінчення роботи тиру, цей ящик щодня очищувати, а вміст видаляти в місця загального зберігання сміття у спеціальному металевому контейнері з кришкою.

5.5. Спортивні споруди кінного спорту

5.5.1. Закривати ворота приміщень конюшень дозволяється тільки на запори, що легко відкриваються.

5.5.2. На кожному кінноспортивному комплексі розробляється план евакуації коней на випадок пожежі та закріплюються відповідальні особи для організації процесу евакуації.

5.5.3. У зимову пору року всі майданчики перед воротами та дверима стаєнь систематично очищувати від снігу.

5.5.4. У приміщеннях конюшень передбачаються пристрої, що дозволяють одночасно звільняти і виводити коней з них у разі виникнення пожежі.

5.5.5. Запаси фуражу та підстилки зберігаються у спеціальних складських приміщеннях. Зберігання фуражу та підстилки безпосередньо поблизу стайні допускається у кількості, що не перевищує добового запасу.

5.5.6. Під час зберігання кормів та підстилки у скиртах необхідно виконувати вимоги Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

5.5.7. Сіно з підвищеною вологістю складається в конусові копиці. У копицях сіна з підвищеною вологістю здійснюється постійний температурний контроль.

5.5.8. У разі зберігання сіна в скиртах у критих неопалюваних складах по периметру передбачається між штабелями та стіною прохід завширшки не менше 1 м, а навпроти дверей – не менше їх ширини. Відстань від верхнього штабеля до конструкцій покриття складу має бути не менше 1 м, а до електричних мереж та світильників – не менше 0,5 м.

5.5.9. У приміщеннях стаєнь забороняється:

влаштовувати майстерні, склади, стоянки автотранспорту, а також здійснювати будь-які роботи, не пов'язані з обслуговуванням тварин;

допускати в'їзд у ці приміщення транспортних засобів із двигунами внутрішнього згорання, вихлопні труби яких не обладнані іскрогасниками;

установлювати на воротах пружини і блоки для їх автоматичного закривання;

влаштувати будь-які тимчасові печі та електричні обігрівальні прилади;

зберігати сіно, фураж, підстилку в тамбурах та проходах, на горищах стайні;

курити і застосовувати відкритий вогонь.

5.6. Приміщення для зберігання, ремонту та технічного обслуговування спортивної автотехніки

5.6.1. Зберігати спортивну автотехніку необхідно в окремих приміщеннях, під навісами або на спеціальних відкритих стоянках, що відповідають вимогам будівельних норм.

5.6.2. Приміщення та майданчики для зберігання спортивної автотехніки повинні відповідати вимогам Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009, а також Правил пожежної безпеки для підприємств і організацій автомобільного транспорту України, затверджених наказом Мінтранспорту України від 21 грудня 1998 року № 527, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 11 березня 1999 року за № 157/3450.

5.6.3. У гаражах, де зберігається понад 10 одиниць спортивної автотехніки, для створення умов її евакуації розробляється план розміщення спортивної автотехніки з описом черговості порядку її евакуації. У плані визначається місце зберігання ключів від замка запалення спортивної автотехніки. Місця зберігання автотехніки забезпечуються буксирними пристосуваннями з розрахунку не менше одного на 5 одиниць автотехніки.

5.6.4. У всіх приміщеннях стоянки, ремонту і технічного обслуговування автотехніки в кінці робочого дня необхідно робити щодня прибирання

сміття та відходів. Розлиті масло та пальне негайно прибирається за допомогою піску та тирси. Використаний пісок або тирса збирається у спеціальні металеві ящики з кришками, установлені за межами приміщення.

5.6.5. Наявність легкозаймистих рідин та горючих рідин (далі – ЛЗР і ГР) у приміщеннях ремонту і технічного огляду спеціальної спортивної автотехніки допускається в кількості, що не перевищує змінну потребу. Ці рідини зберігаються в закритих шафах або ящиках з негорючих матеріалів у металевій тарі або тарі заводу-виробника, яка повинна бути щільно закрита.

5.6.6. Спецодяг працівників таких приміщень зберігається в спеціально обладнаних приміщеннях. Повинен бути встановлений порядок заміни промасленого спецодягу для його чистки.

5.6.7. Автомобільна гума зберігається в приміщеннях, ізольованих від інших приміщень. Спільне зберігання з автомобільною гумою будь-яких інших матеріалів забороняється.

5.6.8. Заправлення паливом здійснювати на автозаправних станціях або на спеціально відведеній ділянці території спортивного будинку (споруди), що мають тверде покриття й бортики з негорючих матеріалів.

5.6.9. Місце для заправлення паливом необхідно розташовувати на відстані не менше 15 м від траси перегонів. Такі майданчики повинні мати ухил у бік від траси перегонів.

5.6.10. У місцях заправлення паливом спортивної автотехніки, під час проведення спортивного заходу необхідно організувати чергування відповідного працівника, відповідального за пожежну безпеку, установити знаки, що забороняють куріння й користування відкритим вогнем, а також передбачити запас первинних засобів пожежогасіння відповідно до додатка 2 до цих Правил.

5.6.11. Під час проведення спортивних змагань ремонт або технічне обслуговування спортивної автотехніки проводиться в окремо виділених для цього приміщеннях, як виняток, допускається у місцях підготовки

транспортних засобів до старту проводити дрібний ремонт або технічне обслуговування цих засобів.

Такі місця не повинні розташовуватися під трибунами для глядачів. У разі проведення ремонту або технічного обслуговування спортивної автотехніки в таких місцях передбачаються металеві ємності, що закриваються кришками для збору відпрацьованих ЛЗР і ГР.

5.6.12. Заряджання та ремонт акумуляторів спортивної автотехніки проводиться відповідно до вимог Правил пожежної безпеки для підприємств і організацій автомобільного транспорту України, затверджених наказом Мінтранспорту України від 21 грудня 1998 року № 527, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 11 березня 1999 року за № 157/3450.

5.6.13. У місцях зберігання спортивної автотехніки забороняється:

зберігати пальне, ЛЗР і ГР, пально-мастильні матеріали (у тому числі відпрацьовані);

проводити заправку автотехніки паливом;

зберігати спортивну автотехніку в кількості, що перевищує передбачену кількість місць для стоянки;

користуватися відкритим вогнем, курити;

залишати автотехніку з відкритими горловинами баків для пального;

заряджати акумулятори;

мити ЛЗР і ГР, спортивну автотехніку, деталі, руки, одяг;

залишати промаслені обтиральні матеріали і спецодяг;

установлювати автомобілі на виїзді (в'їзді) з (до) місць зберігання спортивної автотехніки.

5.7. Причали, елінги водноспортивних клубів

5.7.1. Територія причалів, елінгів повинна мати справну огорожу і в'їзд.

5.7.2. Розміщення спортивних суден здійснюється упорядковано.

На території причалів, елінгів передбачається пірс, пристосований для установа на ньому не менше двох пожежних автомобілів для забору води в будь-яку пору року.

VI. Особливості забезпечення пожежної безпеки для спортивних споруд і спортивних комплексів, на яких проводяться футбольні матчі

6.1. Забезпечення пожежної безпеки під час проведення футбольних матчів міжнародного рівня на території України під егідою ФІФА, УЄФА, а також федерації футболу України та її колективних членів здійснюється спільно організаторами матчів, власником (орендарем) стадіону, футбольними клубами, місцевими органами виконавчої влади, підрозділами МНС України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 року № 341 «Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського порядку та громадської безпеки під час проведення футбольних матчів».

Під час проведення матчів державного та територіального рівнів забезпечення пожежної безпеки покладається на керівників спортивних споруд та організаторів спортивного заходу.

6.2. Напередодні проведення матчу організатор спортивного заходу проводить інструктаж з обслуговувальним персоналом спортивного заходу, футбольними клубами щодо дотримання вимог пожежної безпеки під час проведення матчу.

Відповідальний за пожежну безпеку спортивної споруди, спортивного комплексу спільно з організаторами матчу та представниками державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки напередодні проведення матчу здійснює технічний огляд стадіону, у тому числі щодо дотримання вимог пожежної безпеки, зі складанням відповідного акта.

У разі виявлення порушень вимог пожежної безпеки, які неможливо усунути негайно, представник державного нагляду у сфері пожежної та техногенної

безпеки обмежує доступ до небезпечних місць стадіону. У разі виявлення порушень, які не можливо усунути, представником державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки виноситься припис про заборону проведення матчу, який вручається організатору та арбітрові футбольного матчу для виконання.

6.3. Усі ворота для в'їзду (виїзду) спеціальної автомобільної техніки, а також усі входи та виходи на територію та трибуни спортивної споруди, спортивного комплексу повинні бути відчиненими від початку до закінчення футбольного матчу.

Організатори матчу повинні контролювати правила паркування транспортних засобів на прилеглий до стадіону території (спортивної споруди, спортивного комплексу).

Поблизу входів (виходів) стадіону від початку до закінчення матчу повинні постійно перебувати обслуговувальний персонал спортивного заходу для забезпечення вільного проходу глядачів.

6.4. Стадіони обладнуються чіткими та вичерпними пояснювальними написами, покажчиками евакуаційних виходів, інструкціями щодо вимог пожежної безпеки та знаками безпеки, які відповідають вимогам ДСТУ ISO 6309:2007 та ГОСТ 12.4.026-76. Усі пояснювальні написи та інструкції дублюються англійською мовою та розміщуються на підступах до стадіону, шляхах евакуації у доступних для ознайомлення місцях.

6.5. До початку футбольного матчу через гучномовну систему здійснюється інформування присутніх осіб про необхідність дотримання правил пожежної безпеки. У разі виникнення або загрози виникнення надзвичайної ситуації організатори футбольного матчу заздалегідь розробляють тексти повідомлень. Такі оповіщення повинні транслюватися по всій спортивній споруді, спортивному комплексу, а їх гучність повинна забезпечуватися у будь-якій частині спортивної споруди, спортивного комплексу.

6.6. Обслуговувальний персонал під час проведення футбольного матчу повинен бути одягнений у жилети яскравого кольору та оснащений засобами зв'язку.

6.7. З метою дотримання глядачами вимог пожежної безпеки під час проведення футбольного матчу та оперативного реагування у разі виявлення таких порушень відповідними працівниками спортивної споруди, спортивного комплексу повинно здійснюватись відеоспостереження за всією територією спортивної споруди, спортивного комплексу, входами і виходами, трибунами тощо.

VII. Вимоги пожежної безпеки до інженерних систем та засобів протипожежного захисту спортивних будинків та споруд

7.1. Автоматичні системи пожежної сигналізації та пожежогасіння

7.1.1. Необхідність улаштування у спортивних будинках і спорудах автоматичних систем пожежної сигналізації та пожежогасіння визначається згідно з додатком В (обов'язковий) ДБН В.2.5-56:2010 “Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту”.

7.1.2. Під час експлуатації автоматичних систем пожежної сигналізації та пожежогасіння слід керуватися вимогами Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009, та технічної документації на такі системи.

7.2. Системи протипожежного водопостачання

7.2.1. Системи внутрішнього та зовнішнього протипожежного водопостачання спортивних будинків та споруд повинні забезпечувати витрати та напір води відповідно до СНиП 2.04.02-84 «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения», СНиП 2.04.01-85 «Внутренний водопровод и канализация зданий».

7.2.2. Під час експлуатації систем протипожежного водопостачання необхідно керуватися вимогами Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

7.2.3. Технічне обслуговування пожежних гідрантів і пожежних кран-комплектів повинно проводитися не рідше двох разів на рік (навесні й восени) і додатково перед кожним спортивним заходом з перевіркою їх на працездатність шляхом пуску води з реєстрацією результатів перевірки в спеціальному журналі.

Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів повинні бути очищені від бруду, льоду і снігу, у зимовий період утеплені, а колодязі звільнені від води. Кришки люків колодязів підземних пожежних гідрантів повинні бути пофарбовані в червоний колір.

7.2.4. Не допускається використовувати для побутових, виробничих та інших господарських потреб протипожежний запас води.

7.2.5. У неопалюваних спортивних будинках та спорудах (приміщеннях) узимку вода із системи внутрішнього протипожежного водопостачання повинна зливатись. При цьому, поблизу кожного крана-комплекту необхідно вивісити табличку з інформацією про місце розташування і порядок відкривання відповідної засувки або пуску насоса. З порядком відкривання засувки або пуску насоса необхідно ознайомити всіх працівників спортивної споруди (будинку).

7.2.6. Пожежні кран-комплекти приміщень аміачних холодильних установок льодових спортивних споруд (будинків) обладнуються стволами-розпилувачами.

7.3. Система оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей

7.3.1. Приміщення спортивних будинків та споруд обладнуються системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей (далі – СО) відповідно до вимог будівельних норм.

7.3.2. Контроль за експлуатацією, технічним утриманням СО у спортивних спорудах та будинках здійснює призначена особа, обов'язки якої повинні бути відображені в посадовій інструкції або інших документах, що регламентують її діяльність.

7.3.3. Експлуатацію СО необхідно здійснювати відповідно до Правил улаштування та експлуатації систем оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей в будинках та спорудах, затверджених наказом МНС України від 18 травня 2009 року № 338, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 11 червня 2009 року за № 505/16521.

7.3.4. На трибунах стадіонів та інших спортивних будинків та споруд з наявністю табло обов'язково передбачати можливість виведення інформації про виникнення пожежі або іншої надзвичайної ситуації, шляхи евакуації, напрямки руху й інші дії, спрямовані на забезпечення безпеки людей та запобігання паніці й іншим явищам, що ускладнюють евакуацію.

7.3.5. У спортивних будинках та спорудах на шляхах евакуації через кожні 20 м розміщуються знаки, що вказують напрямки до найближчого евакуаційного виходу (у сходову клітку або до евакуаційного коридору). Крім того, зазначені вище знаки влаштовуються на поворотах і розгалуженнях шляхів евакуації. На входних дверях до сходової клітки або евакуаційного коридору встановлюється знак «ЕВАКУАЦІЙНИЙ ВИХІД». Зазначені знаки повинні відповідати вимогам ДСТУ ISO 6309:2007.

7.4. Електроустановки у спортивних будинках та спорудах

7.4.1. Електрообладнання у спортивних будинках та спорудах повинно відповідати вимогам НПАОП 40.1-1.32-01 «Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок» та Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533.

7.4.2. На кожному спортивному будинку та споруді повинна бути інструкція про порядок відключення напруги з електрообладнання, силових та контрольних кабелів на випадок пожежі.

7.4.3. Особа, відповідальна за стан електроустановок, яку призначено відповідним наказом, зобов'язана:

організовувати і проводити профілактичні огляди і планово-попереджувальні ремонти електрообладнання, апаратури та електромереж, а також своєчасно усувати порушення, які можуть призвести до короткого замкнення, спалаху та пожеж;

забезпечувати правильність застосування кабелів, електропроводок, світильників та іншого електрообладнання;

організовувати навчання та інструктаж працівників з питань пожежної безпеки під час експлуатації електроустановок.

7.4.4. Ілюмінаційні установки, електропроводка освітлювальної, звуковідтворювальної апаратури, а також електропроводка пересувних телекамер, інформаційного табло тощо повинні відповідати вимогам ДБН В.2.2-16-2005 «Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади».

7.4.5. Рампи та інші пристрої для освітлювальних прожекторів повинні бути виконані з негорючих матеріалів. Освітлювальні прожектори повинні відступати від конструкцій з горючих матеріалів на відстані не менше ніж на

0,5 м. Відстань від лінзового прожектора до горючих конструкцій та матеріалів повинна бути не менше 2 м.

У всі освітлювальні прожектори встановлюється захисна металева сітка.

7.4.6. Електричне обладнання апаратного і машинного відділень аміачних холодильних установок спортивних споруд (будинків) зі штучним льодом повинно бути вибухозахищеного виконання.

7.4.7. Електророзетки, вимикачі, перемикачі та інші подібні пристрої можуть встановлюватися на горючі основи (конструкції) за умови підкладання під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити пристрою не менше ніж на 0,01 м.

7.4.8. З'єднання, відгалуження та окінцювання жил проводів і кабелів мають здійснюватися за допомогою опресування, зварювання, паяння або затискачів (гвинтових, болтових тощо).

7.4.9. Не рідше одного разу на 2 роки повинен проводитися замір опору ізоляції електричних мереж та установок зі складанням відповідного акта, якщо інше не обумовлено правилами технічної експлуатації.

7.4.10. У стайні кінних спортивних споруд електропроводка повинна прокладатися на ізоляторах, тросах, у сталевих трубах або кабелях, а електросвітильники повинні бути пилеводонепроникні або вологозахищені. Розподільні щити, вимикачі, запобіжники необхідно встановлювати в тамбурах або на зовнішніх стінах стаєнь у шафах з негорючих матеріалів.

7.4.11. Під час експлуатації електричних мереж у стайні кінних спортивних споруд забороняється:

розташовувати електропроводку над місцями розміщення тварин;

складати під електропроводкою сіно, соломі тощо;

прокладати транзитом електромережі через приміщення стаєнь.

7.4.12. Для технічного обслуговування спортивної автотехніки та інших інженерних систем допускається використовувати переносні світильники, що захищені скляними ковпаками та металевою сіткою. Для таких світильників повинні використовуватись гнучкі кабелі з мідними жилами та

гумовою ізоляцією, стійкою до впливу навколишнього середовища. Підвішування таких світильників необхідно передбачати на надійно закріплені поверхні або гачки.

7.4.13. Під час використання для освітлення або ілюмінації у спортивних будинках та спорудах лазерних установок такі установки повинні встановлюватися у спеціально підготовлених місцях, які обладнано підставками з негорючих матеріалів.

7.4.14. У разі необхідності встановлення освітлювальної апаратури на елементи помостів (рингів тощо), виконаних із горючих матеріалів, між конструкціями помостів (рингів тощо) та світильниками повинен бути прокладений негорючий матеріал завтовшки 8-10 мм.

7.4.15. Спортивні будинки та споруди обов'язково захищаються від потрапляння блискавки. Блискавкозахист спортивних будинків та споруд виконується згідно з вимогами ДСТУ Б В.2.5-38:2008 "Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд (IEC 62305:2006 NEQ)".

7.4.16. У спортивних будинках та спорудах забороняється:

- підвішувати світильники безпосередньо на проводах;
- експлуатувати кабелі і проводи з пошкодженою ізоляцією;
- користуватися пошкодженими або несправними розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробами, вимикачами та іншими електровиробами;
- застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки та запобіжники;
- застосовувати для опалення нестандартні (саморобні) пристрої, лампи розжарювання;
- установлювати будь-які місцеві вимикачі або розетки в мережі аварійного евакуаційного освітлення;
- застосовувати (крім спеціально відведених місць) електропобутові прилади;

використовувати в освітлювальних прожекторах світлофільтри, виконані з горючих матеріалів;

прокладати у стайнях кінних спортивних споруд електромережі без захисних елементів (металорукавів, коробів тощо).

7.4.17. Для здійснення виробничої діяльності дозволяється використання подовжувачів лише заводського виготовлення. Такі подовжувачі повинні прокладатися в місцях, де вони не матимуть механічного пошкодження.

7.5. Системи опалення, вентиляції, кондиціювання повітря та протидимного захисту

7.5.1. Спортивні будинки та споруди повинні бути обладнані системами опалення, вентиляції, кондиціювання повітря та протидимного захисту відповідно до СНиП 2.04.05-91 «Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха».

7.5.2. Під час експлуатації систем опалення, вентиляції, кондиціювання повітря та протидимного захисту необхідно дотримуватися вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МНС України від 19 жовтня 2004 року № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2004 року за № 1410/10009.

VIII. Вимоги пожежної безпеки перед проведенням спортивних заходів

8.1. Підготовка до спортивних заходів міжнародного, державного та регіонального рівнів здійснюється у порядку, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 року № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів».

8.2. Власник спортивної споруди (будинку) напередодні проведення спортивного заходу проводить інструктажі щодо дотримання вимог пожежної безпеки та порядку дій у випадку надзвичайної ситуації з працівниками

спортивної споруди (будинку), а організатор спортивного заходу – із обслуговувальним персоналом спортивного заходу.

8.3. Усі підтрибунні приміщення, за винятком приміщень обслуговування глядачів та спортсменів, до початку проведення заходу повинні бути закритими.

8.4. У зимовий період року шляхи евакуації і сходи трибун відкритих спортивних будинків та споруд, прилегла до стадіону територія та територія стадіону повинні бути очищені від снігу перед проведенням спортивного заходу.

IX. Вимоги пожежної безпеки під час проведення спортивних заходів

9.1. Під час проведення спортивних заходів обов'язково повинна бути присутня особа, відповідальна за пожежну безпеку спортивного будинку та споруди.

9.2. Необхідність залучення підрозділів МНС України для забезпечення пожежної безпеки під час проведення спортивних заходів (інших масових заходів, що проводяться у спортивних будинках та спорудах) визначається організаторами спортивних заходів.

Залучення підрозділів МНС України до проведення спортивних заходів здійснюється на договірній основі в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

У разі залучення під час спортивного заходу підрозділів МНС України повинні бути виділені відповідні приміщення або майданчики для їх розташування.

X. Вимоги пожежної безпеки в разі проведення культурно-видовищних та інших розважальних заходів у спортивних спорудах (будинках)

10.1. Перед проведенням інших заходів, які не пов'язані з проведенням спортивних заходів (далі – заходи іншого призначення), розміщення спеціальних сцен, їх оформлення, розміщення акустично-світлового та іншого

обладнання необхідно узгодити з особою, відповідальною за пожежну безпеку в спортивній споруді (будинку), щодо дотримання вимог пожежної безпеки.

10.2. Під час проведення у спортивних будинках та спорудах заходів іншого призначення, окрім загальних вимог, викладених у цих Правилах, необхідно дотримуватися інших нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки щодо функціонального призначення заходу.

10.3. Про проведення заходу іншого призначення, кількість очікуваних глядачів (учасників заходу) організатор такого заходу завчасно письмово повідомляє органи державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.

10.4. Кількість людей, що присутні на заходах іншого призначення, не повинна перевищувати кількості людей, на яку розрахована спортивна споруда (будинки).

10.5. Під час розміщення у спортивних спорудах (будинках) тимчасових естрад, сцен необхідно враховувати вимоги ДБН В.2.2-16.

10.6. Обслуговувальний персонал, задіяний під час проведення заходу іншого призначення, повинен бути підготовлений до виконання покладених на нього функцій та ознайомлений з порядком дій у разі виникнення надзвичайної ситуації.

XI. Дії працівників спортивної споруди (будинку) та обслуговувального персоналу спортивного заходу на випадок виникнення пожежі. Порядок взаємодії з підрозділами МНС України під час пожежі

11.1. Взаємодія керівника (власника, орендаря) спортивного будинку та споруди з підрозділами МНС України повинна здійснюватися згідно з попередньо розробленими планами взаємодії у разі виникнення надзвичайної ситуації. Такі плани взаємодії, у разі потреби, повинні уточнюватися 1 раз на рік.

11.2. Із числа працівників спортивної споруди (будинку) для взаємодії з підрозділами МНС України під час пожежі призначається особа, яка повинна знати:

порядок взаємодії з підрозділами МНС України в разі виникнення пожежі;

місця розташування гідрантів, водоймищ та первинних засобів пожежогасіння;

місця розташування ключів від входів (виходів), планів і карток пожежогасіння;

порядок оповіщення про пожежу.

11.3. Під час виконання робіт щодо евакуації людей першочергову евакуацію необхідно проводити з приміщень (секторів), де виникла пожежа, а також з приміщень (секторів), яким загрожує небезпека поширення вогню і диму. Організація евакуації людей влаштовується таким чином, щоб шляхи евакуації глядачів не перетиналися зі шляхами пересування учасників спортивних заходів.

Начальник Відділу взаємодії з Верховною Радою
України, Кабінетом Міністрів України та з
питань координації роботи центральних
органів виконавчої влади, діяльність яких
спрямовується та координується через Міністра

В. Теличко

ВИМОГИ

до складання плану евакуації людей із спортивних будинків та споруд на випадок пожежі

1. Для всіх спортивних будинків та споруд повинні бути розроблені й вивішені на видимих місцях плани евакуації людей на випадок виникнення пожежі.

Кількість планів визначається керівником (власником) спортивного будинку (споруди), але не менше одного на поверх (сектор).

2. Безпечна евакуація людей і матеріальних цінностей у разі виникнення пожежі повинна забезпечуватися через евакуаційні виходи.

3. До плану евакуації входять графічна (схема) та текстова частини.

3.1. Графічна частина повинна складатися з поверхового або посекторного плану будівлі або споруди.

У ній вказуються евакуаційні виходи (сходові клітки, зовнішні відкриті сходи, виходи безпосередньо назовні), маршрути руху, а також умовні графічні позначення у вигляді символів місць розміщення кнопок ручних пожежних сповіщувачів, телефонних апаратів, первинних засобів пожежогасіння (пожежного інвентарю та інструменту, вогнегасників). Умовні графічні позначення вищезазначених символів наведено в таблиці до цього додатка.

3.2. У текстовій частині описується організація системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей (зони оповіщення та способи оповіщення, черговість оповіщення людей), порядок та послідовність евакуації людей (евакуаційні маршрути, їх довжина і напрямок, відповідальні за маршрути, порядок руху під час евакуації, обов'язки працівників спортивної споруди (будинку) та додаткових сил, що беруть участь у процесі евакуації), обов'язки відповідальних осіб за евакуацію, з якими необхідно ознайомити всіх працівників,

Продовження додатка 1

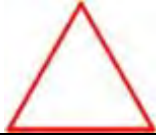
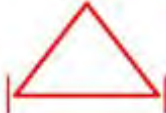
кінцеві пункти проходження (порядок розосередження евакуйованих, надання їм у разі потреби медичної допомоги) можливість використання спеціального обладнання, а також різної техніки та інженерних систем (автоматичних систем пожежогасіння, внутрішнього телефонного зв'язку, радіостанцій тощо) для організації евакуації та її успішного проведення.

Під час розроблення плану евакуації необхідно передбачити декілька варіантів евакуації.

4. Головний та запасний шляхи евакуації вказуються на плані штрихпунктирною лінією зеленого кольору, запасний шлях евакуації наноситься тоншою лінією відповідно до таблиці. Лінії головного шляху евакуації та виходу повинні бути удвічі товщі ліній плану поверху.

5. Головний шлях евакуації на поверсі необхідно зазначати в напрямку сходових кліток, які ведуть з цього поверху на 1-й поверх будівлі. За наявності двох сходових кліток, рівноцінних щодо захищеності від диму та вогню, головний шлях евакуації вказують до найближчих сходів.

Таблиця. Умовні графічні позначення символів

№ з/п	Найменування	Символи відповідно до ГОСТ 28130-89	Символи відповідно до ГОСТ 12.1.114-82
1	2	3	4
1	Переносний вогнегасник		
2	Пересувний вогнегасник		
3	Переносний вогнегасник		
4	Телефон		

1	2	3	4
5	Ручний пожежний сповіщувач		
6	Пожежний кран-комплект		
7	Головний евакуаційний шлях		
8	Запасний евакуаційний шлях		
9	Основний вихід		
10	Запасний вихід		
11	Позначення просторової орієнтації «Ви знаходитесь тут»		

6. Лінії, що вказують шляхи евакуації, повинні проводитися з приміщення до виходу в безпечне місце або безпосередньо назовні.

7. З метою поліпшення умов просторової орієнтації при складанні планів евакуації необхідно використовувати знак "Ви знаходитесь тут", вказавши про це в примітці до плану.

8. На плані поверху за допомогою символів позначають місця розташування:

- кнопок ручних пожежних сповіщувачів;
- переносних вогнегасників;
- телефонів;
- пожежних кран-комплектів.

9. Символи необхідно наносити так, щоб їх було чітко видно.

10. Розшифровку символів необхідно подавати під планом поверху (у примітці).

11. На плані вказується номер виклику підрозділів МНС України, напис наноситься червоним кольором і так, щоб його було чітко видно.

12. Літери тексту розшифровки символів повинні мати висоту не менше 7 мм, ширину – не менше 5 мм.

13. У разі призначення спортивної споруди (будинку) для проведення на ній міжнародних змагань потрібно дублювати написи на плані евакуації англійською мовою.

14. План евакуації оформляється на аркуші не менше ніж формат А3 та розміщується на видному місці. Оформлення плану евакуації повинно передбачати захист від пошкодження атмосферними опадами. Зразок оформлення плану евакуації показано на рисунку 1; з приміщення спортивного будинку та з трибуни для глядачів спортивної споруди – на рисунку 2.

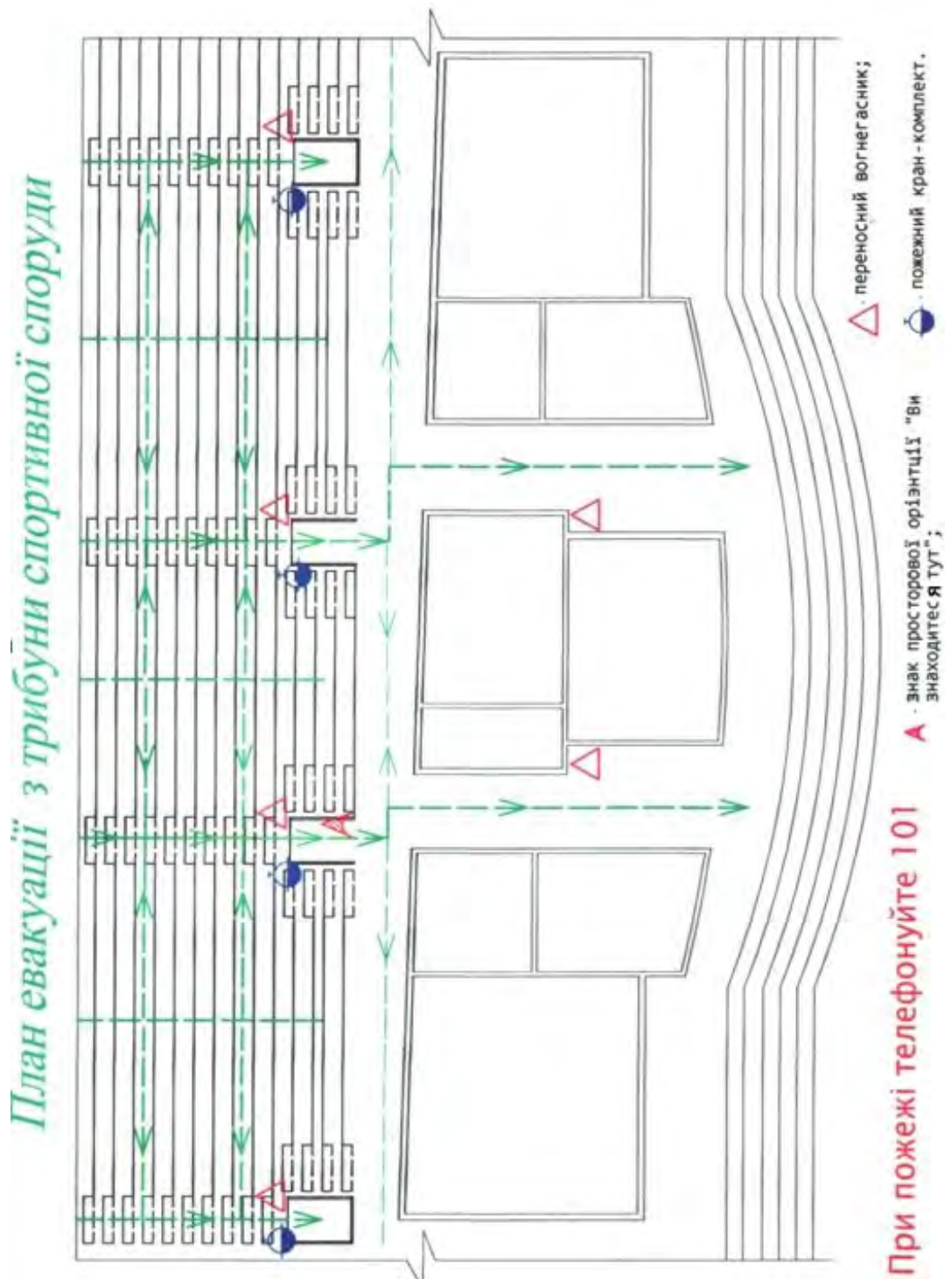
15. План евакуації повинен поновлюватися у разі зміни об'ємно-планувальних рішень. Також поновлюють план евакуації у разі, якщо текстова та графічна частини зазнали пошкоджень.

Рисунок 1. Приклад оформлення плану евакуації з будинку спортивної споруди.

16. План евакуації на випадок пожежі із спортивних споруд (будинків) підписується розробником та затверджується керівником (власником, орендарем) спортивної споруди (будинку) або особою, яка виконує його обов'язки.

Рисунок 2. Зразок оформлення плану евакуації з трибун спортивної споруди

Начальник Відділу взаємодії з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України та з питань координації роботи центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через Міністра

В. Теличко

Додаток 2
до Правил пожежної безпеки для
спортивних будинків та споруд

ВИМОГИ
щодо оснащення спортивних будинків та споруд первинними засобами
пожежогасіння

1. Спортивні будинки та споруди забезпечуються первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, ємностями з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом (гаки, лом, сокири тощо), які використовуються для локалізації та ліквідації пожеж в їх початковій стадії розвитку.

2. Вибір типу, влаштування та необхідна кількість вогнегасників визначаються за таблицею до цього додатка та відповідно до Типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом МНС України від 02 квітня 2004 року № 151, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 квітня 2004 року за № 554/9153.

Вогнегасники у відкритих спортивних спорудах розташовуються вздовж шляхів евакуації та біля виходів з трибун для глядачів. При цьому, розташування вогнегасників не повинно зменшувати ширину евакуаційних шляхів та виходів.

3. Для зазначення місцезнаходження первинних засобів пожежогасіння встановлюються вказівні знаки згідно з ДСТУ ISO 6309:2007 (ISO 6309:1987, IDT) «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір». Знаки розміщуються на видимих місцях на висоті 2-2,5 м від рівня підлоги як усередині, так і за приміщеннями (за потреби).

4. Переносні та пересувні вогнегасники, установлені в будинках та спорудах спортивного призначення, повинні відповідати вимогам ДСТУ 3675-98 «Пожежна техніка. Вогнегасники переносні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань» і ДСТУ 3734-98 (ГОСТ 30612-99) «Пожежна техніка. Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги» та бути сертифіковані

в Україні в установленому законодавством порядку.

5. Вогнегасники розташовуються у легкодоступних місцях.

6. Переносні вогнегасники розміщуються шляхом:

навішування на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення;

установлювання в пожежні шафи поруч з пожежними кран-комплектами, у спеціальні тумби або на пожежні щити (стенди).

7. Навішування вогнегасників на кронштейни, розміщення їх у тумбах або пожежних шафах повинні забезпечувати можливість прочитування маркувальних написів на корпусі.

Таблиця. Визначення кількості та типів вогнегасників для спортивних будинків та споруд

№ з/п	Назва приміщення	Норма розрахунку	Мінімальна кількість вогнегасників		
			порошковий	водо-пінний	вуглекислотний
1	2	3	4	5	6
1	Спортивні зали	200 м ²	Один ВП-5 або ВП-5(з)	Один ВВП-9*	
2	Шляхи евакуації, що сполучаються із спортивними залами	20 п.м.	Один ВП-5 або ВП-5(з)	Один ВВП-9*	
3	Вестибюль, фойє, буфет	200 м ²	Один ВП-5 або ВП-5(з)	Один ВВП-9*	
4	Радіовузол та операторні електронних табло	На кожне приміщення	Один ВП-2 або ВП-2(з)		Один ВВК-2

Продовження додатка 2

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
5	Гаражі та відкриті стоянки автомобілів	100 м ²	Один ВП-5 або ВП-5(з)	Один ВВП-9*	
6	Акумуляторні	25 м ²	два ВП-2 або ВП-2(з)		Два ВВК-3,5*
7	Каса	На кожне приміщення	Один ВП-2 або ВП-2(з)	Один ВВП-9*	
8	Адміністративні приміщення	На 20 п.м. кор. або 200 м ²	Один ВП-5 або ВП-5(з)	Один ВВП-9*	
9	Місця для куріння	На кожне місце	Один ВП-2 або ВП-2(з)	Один ВВП-6*	
10	Хлораторні приміщення та зберігання хлору	На кожне приміщення	Два ВП-5 або ВП-5(з)	Два ВВП-9*	
11	Сауна (передпокої сухоповітряних бань)	На кожне приміщення	Два ВП-5 або ВП-5(з)	Два ВВП-9*	
12	На місцях заправки автотехніки	На 1 місце заправки	Два ВП-5 або ВП-5(з)	Два ВВП-9*	
13	Приміщення холодильних установок	На кожне приміщення	Два ВП-5 або ВП-5(з)	Два ВВП-9*	
14	Приміщення для зберігання грубих кормів	100 м ²		Два ВВП-9	
15	Трибуни для глядачів	На кожний евакуаційний вихід	Два ВП-5 або ВП-5(з)	Два ВВП-9*	
16	Важкодоступна місцевість	Додатково	Один ВП-50	Один ВВП-50	

* Допускається установа вогнегасника зазначеного типу замість визначеного в колонці 4 цієї таблиці.

8. Вогнегасники, установлені за межами приміщень або в неопалюваних приміщеннях та не призначені для експлуатації за мінусових температур, необхідно знімати на холодний період року. У такому разі на пожежних щитах і стендах розміщується інформація про місце розташування найближчого вогнегасника.

9. Експлуатація та технічне обслуговування вогнегасників здійснюються відповідно до Правил експлуатації вогнегасників, затверджених наказом МНС України від 02 квітня 2004 року № 152, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 квітня 2004 року за № 555/9154, а також ДСТУ 4297-2004 “Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги”.

10. Вогнегасники, допущені до введення в експлуатацію, повинні мати: облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;

пломби на пристроях ручного пуску;

бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

11. Використані вогнегасники, а також вогнегасники із зірваними пломбами необхідно негайно відправляти на технічне обслуговування.

12. На перезарядження (технічне обслуговування) з об'єкта дозволяється відправити не більше 50 % вогнегасників від їх загальної кількості.

Під час проведення спортивних, культурно-видовищних та інших розважальних заходів у спортивних будинках (спорудах) вони забезпечуються первинними засобами пожежогасіння на 100 % потреби.

13. Для розміщення первинних засобів пожежогасіння у будинках, спорудах спортивного призначення, а також на їх території встановлюються спеціальні пожежні щити (стенди).

Пожежні щити (стенди) та засоби пожежогасіння повинні бути пофарбовані у відповідні кольори згідно з ГОСТ 12.4.026-76 “ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности”.

14. Пожежні щити (стенди) установлюються на території об'єкта з розрахунку один щит (стенд) на площу 5000 м².

До комплекту засобів пожежогасіння, які розміщаються на пожежному щиті, слід включати: вогнегасники – 3 шт., ящик з піском – 1 шт., покривало з негорючого теплоізоляційного матеріалу або повсті розміром 2 х 2 м – 1 шт., гаки – 3 шт., лопати – 2 шт., ломы – 2 шт., сокири – 2 шт., відра – 2 шт.

15. На пожежних щитах (стендах) необхідно вказувати їх порядкові номери та номер телефону для виклику підрозділів МНС України.

Порядковий номер пожежного щита вказують після літерного індексу "ПЩ".

16. Пожежні щити (стенди) повинні забезпечувати зручність та оперативність зняття (витягання) закріплених на щиті (стенді) комплектуючих виробів.

17. Немеханізований пожежний ручний інструмент, розміщений на об'єкті у складі комплектації пожежних щитів (стендів), підлягає періодичному обслуговуванню, яке включає такі операції:

очищення від пилу, бруду та слідів корозії;

відновлення фарбування з урахуванням вимог стандартів;

випрямлення ломів і суцільнометалевих гаків для унеможливлення залишкових деформацій після використання;

відновлення потрібних кутів загострювання інструментів з дотриманням вимог стандартів.

18. Покривала (з матеріалів, указаних у пункті 1 цього додатка) повинні мати розмір не менш як 1 х 1 м.

Покривала необхідно зберігати в металевих футлярах з кришками та періодично (не рідше одного разу на місяць) просувувати і очищувати від пилу.

19. Ящики для піску повинні мати місткість 0,5 або 1,0 м³ та бути укомплектованими совковою лопатою.

Продовження додатка 2

Ящики для піску, що є елементом конструкції пожежного щита (стенду), повинні бути місткістю не менше 0,1 м³; конструкція ящика повинна забезпечувати зручність діставання піску та унеможливлювати попадання опадів.

Перед заповненням ящика пісок потрібно просіяти і просушити.

20. Пожежні щити (стенди), інвентар, інструмент, вогнегасники в місцях установлення не повинні створювати перешкоди під час евакуації.

Начальник Відділу взаємодії з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України та з питань координації роботи центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через Міністра

В. Теличко